NR.32 FRI FAGBEVEGELSE 2. årgg. 29.august.1942.

KAMERAT!

Den norske frontens holdning overfor individuelle terrorhandlinger er klar og grei. I pakt med de demokratisk tradisjoner i norsk samfundsliv har den norske offentlighet alltid tatt avstand fra voldelige midler i den politiske kamp. Det har ikke skjedd noen forandring i denne innstilling, selv om tyskerne og som deres tro elever, de norske nazister, har innfört gangstermetoder etter at vårt land ble hærtatt.

Det attentat som ifölge nazipresserskal være foretatt i statspolitiets lokaler i Henrik Ibsensgt. i Oslo, er åtopp frukten av denne voldsmentalitet som er skapt under det nazistiske terrorregime. Nazipressen påstår selvsagt som vanlig at det er "en kommunistisk trrorgruppe" som her har operert og "at bolsjevitiske og britiske agenter figt står bak dem".Bare måten offentliggjörelsen er gjort på, tyder på at "attentatet" skal nyttes i den videre kampen mot det norske folk. Og det faktum at offentliggjörelsen först kom 4 dager etter at "attentatet" fant sted, peker i samme rettning.

Enten handlingen er en nazistisk provokasjon som skal danne opptakten til nye represalier overfor vårt folk, eller den er et utslag av forvillede unge menneskers trang til hevn over dem som går fienden til hånde med pinsler og brutal framferd overfor mange tusen arresterte landsmenn, så vil denne og liknende hendelser alltid være til ubotelig skade for vår frigjörelseskamp.

Den norske hjemmefrontens kamp må nödvendigvis være en våpenlös kamp, og alle forsök på å anvende motstanderens midler, svekker bare oss selv.

Hva som enn ligger bak "attentatet", så er det klart at den norske arbeiderklassen våkent må fölge med i begivenhetenes utvikling. Planene om tvangsorganisering av alle håndens og åndens arbeidere i et Arbeidsamband, som så skal danne grunnsteinen i et nazistisk riksting, er nå brennende aktuelle, og belært av erfaringene fra septemberdagene ifjor, vet vi at NS og tyskerne ikke viker tilbake for noen midler - selv ikke mord - for å fremme sine planer. Det er derfor med uro arbeiderne avventer den videre utviklingen, men også med fast besluttsomhet om motig og samlet å reise en motaksjon som vil forpurre de nazistiske planer om tvangssamband.

vv V vv

DEN 10. SEPTEMBER

er viet minne om våre myrdede kamerater VIGGO HANSTEEN og ROLF WICKSTRÖM og de andre dömte ved standretten ifjor. Ingen nordmann må vise seg utendörs etter kl.19- denne dag.

vv V vv

MEYER I FINNLAND.

Vi omtalte for en tid sia en reise som den komis.ke formann i Landsorganisasjonen, Fossum foretok i selskap med den ikke mindre komis.ke Håkon Meyer for å lete etter mulige "forbinnelser" utafor Norge. Her er herrene som kjent temmelig isolerte. Med vanlig freidighet sökte forrederne å oppnå kontakt med den svenske landsorganisasjonen, men ble selvsagt öyeblikkelig avvist. Det samme gjentok seg i Finnland, hvor landsorganisasjonens formann nektet å ha noe å gjöre med dem som solte den norske arbeiderklasses interesser for egen vinnings skyld. En skal huske på at selv om det finska folket er fört bak lyset av "lappogeneralene", så begynner arbeidsfolket i Finnland nå å våkne, og den dag er ikkelangt borte, da våre finske kamerater slutter opp om den frihetsfront som er skapt over hele verden mot nazityrraniet.

vv V vv

NIC.NÆSS ER DÖD.

Tidligere formann i Kjemisk industriarbeiderforbund, senere viceformann i Landsorganisasjonen, Nic.Næss, er död i Stockholm. Det lyktes som kjent Næss å flykte ut av landet etter at nazistene erobret fagorganisasjonen. Han döde på sin post i kampen for et fritt Norge.

vv V vv

OLA HOFMO SKUTT AV GESTAPO.

Det meldes til oss at Ola Hofmo er skutt av Gestapo under dramatiske omstendigheter. Ola Hofmo var en uforferdet arkjemper for Arbeiderklassens frigjörelse. Han hadde tallrike venner, selv blant politiske meningsfeller som motstandere, og var anerkjent som en ryggrad kar som overalt vant sympati.

- V

UROEN BLANT DE TYSKE SOLDATER

øker seg mer og mer. Massenedslaktinge på östfronten og de stadig nye innkallelser har skapt en pessimisme som ikke lar seg dempe av de heseblesende "seiersmeldinger" i den tyskelögnpropaganda. Selvmord blant soldater som er blitt beordret til fronten i öst, begynner å bli almindelige. Det sisste som er meldt, er at en tysk soldat har skut seg og sin "norske" frille i Enebakvn. Heller döden for egen hånd enn å bli kanonföde på de russiske slagmarker.

- V -

KORRUPSJON VED RASJONERINGSKONTORENE.

Etter hvert som den nazistiske korrupsjon har brodt seg mer og mer i vårt offentlige liv er den ene skandale etter den annen avslört. Folk uten noen som helst saklige forutsettninger er ansatt i viktige offentlige stillinger, utelukkende fordi medlemskapet i "Det statsbærende parti" er i orden. Værst er dog tilstanden ved rasjoneringskontorene rundt om i landet. NS-medlemmer har forstått at her kan det gjöres "buisness", selv om gasjen i og for seg mange ganger ikke er imponerende. Men ved underslag av rasjoneringshefter som lett lar seg ordne under den nåværende mangel på kontroll, kan de skaffe seg en imponerende ekstrainntekt. Akers forsyningskontor fölger godt med i den "nyordning" som har funnet sted på denne måten. Etter at Movinckel Larsen ble fjernet fra sin stilling som forretningsförer for vel et år sia, p.g.a. sin patriotiske innstilling, er det nå praktisk talt bare nazister ansatt ved dette kontor. Det undrer en derfor ikke å höre at det nå avslöres den ene skandalen etter den andre ved dette kontoret. - I juni iår fikk den nye naziforretsningsförer opprigning fra kriminalpolitiet som spurte hva slags kontroll det egentlig var ved Akers Rasjoneringskontor. En hadde nemlig hos folk som var arrestert for svartebörshandel funnet flere hundre rasjoneringshefter stemplet Akers Forsyningskontor. Selvfölgelig var ikke dette graverende nokk til at politiet fant å kunne gripe inn overfor kontoret. Som kjent nyter partimedlemmer visse friheter på det kriminielle området som ikke er forunt andre. Men da det i begynnelsen av August ble oppdaget at det var forsvunnet ca. 8.000 rasjoneringshefter, kunne saken umulig dysses ned lenger. Lördag, den 15. august innfant politiet seg på kontoret og tok med seg en stor del av nazipersonalet, fra forsettsningsförer og ned til kontordamer. De var på politistasjonen til forhör hele dagen, samtidig som det ble foretatt husundersökelse hos dem alle sammen.

Foruten svindel med vanlige rasjoneringsmerker, forekom det også en utstrakt trafikk med omsettning av falske brennevinskort ved Akers Rasjoneringskontor. Dette er også brakt på det rene ved den foretatte husundersökelsen. Vi anser det imidlertid overveiende sansynlig at etterforskningen ikke bringer noe synlig resultat. De fleste alvorlige svartebörsaffærer er tidligere blitt dysset ned, fordi hovedmennene har vært NS-medlemmer. Derimot vil sikkert det nidkjære politi fortsatt yte en betydelig innsats når det gjelder å beslagligge en klatt smör eller ost som en fortvilet husmor har formådd å skaffe seg for å töye litt på de håplöse rasjonene.

- V -

400 GISLER OG FANGER

fra Grini er sendt nordover i kuvogner til anleggsarbeid. Blant dem befant seg offiserene Schiötz, Abilgård, Hagen og Bölling.

- V -

I ÅRSMÖTE I NORSK PELSDYRAVLSLAG
på Kongsberg 29. til 30.juni fores styret at "laget fortsetter sin tidligere representasjon i Norges Bondel i det nye Norges Bondesamband og Owren velges som lagets representant med le som varamann."
Årsmötet forkastet forslaget og lag står således ikke i det nye Norges Bondesamband. Samtidig var det oppe folag om å yte et bidrag på kr.10.- pr. medlem til den Norske Legion. Forslet ble forkastet mot 1 stemme.

- V -

NORSK VAKTSELSKAP
er overtatt av politiet. Alle huseie og beboere av hus som har avtale med Vaktselskapet, må derfor være oppmersomme på at de nökler som er utlevert til Vaktselskapet, nå kan bli misbrut til husundersökelse om natten uten at en får vite om det.

- V -

TILSLUTTNINGEN TIL N.S.
For förste gang oppga nylig NasjonalSamling en tilnærmelsesvis oppgave over sitt medlemstall - riktignok helt ufivillig. Det ble nemlig til avisene opplyst at N.S. Hjelpeorganisasjon nå hdde 4.000 medlemmer. Det het at dette var meget "oppsiktsvekkende" og det er vi også enige i, når vi tidligere har fått oppgitt fra samme kilde at alle medlemmer av N.S. ifölge en partiforordning er forpliktet til å stå som medlem av denne såkalte hjelpeorganisasjon.

- V -

ÖR 500.000, NÅ 7.000 RADIOLISSENSER
Antallet radiolisenser i Norge er for tiden ikke mer enn 7.000. För beslagleggelsen av radioapparatene ifjor höst, var antallet henimot 500.000. Som kjent er det bare quislingene som får ha radio. Tyskerne behöver ikke lisens. At inntektene ikke strekker til for Kringkastningen lenger, er jo noe vi alle vet. Nå er det staten som må punge ut. Og at det ikke blir småsummer, skjönner vi bl.a. av at hele kringkastningsapparatet er blitt kolosalt utvidet gjennom nyansettelser av en mengde quislingfolk som skulle plaseres.

FISKERNE I NORD-NORGE KOMMER IKKE UT.
I den senere tid er kysten i Nord-Norge blitt ytterligere minelagt og fiskerne har på denne måten fått sine fiskeplasser sterkt innskrenket. Flere steder er de nektet i det hele tatt å gå ut. Kommandanten for den tyske marinebasis i Tromsö har kunngjort offentlig at overtredelse av det generelle forbud mot å gå ut vil bli meget strengt straffet.

- V -

HARDE STRAFFER I TYSKLAND.
En 23 årig dame fra Danzig ble nylig dömt til 2½ års tukthus for "å ha pleiet omgang med en engelsk krigsfange". Hennes söster hadde nylig fått 4 års tukthus for samme "forseelse". Samtidig har en hotelvert fått 3 års fengsel, men "forbrytelsen" er her av en noe annen art. Han hadde gjort seg skyldig "ved ikke å ha vist hjelpsomhet" overfor evakuerte fra Rostock.

- V -

OSLO KOMMUNALE LEIEBOERORGANISASJON
har nå fått tilsatt komisskk formann og hovedstyre. De nyoppnevnte er: skattekontrollör Anton Björkvall, Maridalsveien 59, Leif Grönn, Ole Bullsgt.13 og Gudbjörg Matre, Faugstadgt.29.III.
Leif Grönn er tidligere medlem av og nestformann av foreningens hovedstyre, senere er tiltrådt den ikke ukjente vognförer, nå "kontrollör" ved Osle Sporveier, John Kom, Ole Bullsgt.13. Komm har vært nevnt i forbinnelse med angiveri, så han skulle egne seg fortreffelig for sin nye stilling. Grönn, som gjerneutgir seg for jössing, er en upålitelig, stripet fyr. Det nye styre beregner seg en god inntekt i likhet med de övrige komis.ke - det nevnes 7.000 kr. årlig for hver. Den av medlemmene valte formann hadde omlag 250.- kr. som en påskjönnelse. Det er forskjell! De kommunale leieboere må nå ta konsekvensen av de nye forhold og innta sin plass i rekken blant de

fagorganiserte, ingen henvendelser eller konferanser med forredere og komis ke ledere. Alle indre uoverenstemmels må opphöre.

-I-

OVERLÖPERNES FORTSATTE FORBRYTELSER.

Vi gjenga i forrige ukeet angiverskr utarbeidet av overlöpernes i fagorganisasjonen, og vi fortsetter idag m avslöringen av disse forbryters elementers virksomhet i det förste 1½ under den tyskeokkupasjonen.

I et memorandum, som er forfattet av e samme herrer på forsommeren 1941 ter det i innledningen:

"Den 9. og 10 april ifjor flyktet de leste arbeiderledere over hals og fra Oslo med det resultat at Osloarbeiderne i denne mest kritiske situas sto uten enhver politisk eller faglig ledelse.

Fra den krets som senere utkrystalisere seg som fagopposisjonen, ble de lerede den 8.april om formiddagen satt alt inn på å holde arbeidslivet og stampe opp en ny faglig ledelse på bena.

Allerede den 12 april lyktes det å få sammenkalt de gjenværende faglige litsmenn for å få rekonstruert sekretariatet.

Det var opposisjonens mening på dette møtet å tvinge Hallvard Olsen igje som forelöpig formann i Landsorganisasjonen, idet opposisjonen innen fagl gelsen var samstemmig av den oppfattning at ingen hadde slike forutsettni som ham til å samle og lede arbeiderne i denne kritiske situasjonen.

-J-

DET ER INGEN TILFELDIGHET

at den krets av overlöpere som tok intiativet til den såkalte "fagopposis og som desverre til å begynne med også fikk med se endel hederlige, men s kulative fagforeningskrefter "allerede den 9.april om formiddagen satte al inn på å.....stampe en ny faglig ledelse på bena". Minst en av dem, sansy ligvis flere sto allerede för 9.april 1940 i Gestapos tjeneste. Vi skal se belyse disse forhold nermere. Det blir imidlertid klart at på samme måte so tyskernes erobring av fedrelandet var planlagt i samrbeid med landsforreder så var erobringen av fagorganisasjonen og arbeiderbevegelsen, som den betyd ligste maktfaktor her i landet, nöye forberedt i samarbeid med svikere inne bevegelsens rekker, som ikke vek tilbake for å dolke sine egne kamerater i ryggen.

Når aksjonen ikke ble helt vellykket i förste omgang, skyldtes det ikke på n måte planene eller forberedelsene, men utelukkende at de folk som hadde sti seg i spissen for bakholdsangrepet ingen tillit hadde hos arbeidsfolket i N

-V-

DEN LATTERLIGE PÅSTAND

med hensyn til Hallvard Olsen "at ingen hadde slike forutsetninger som ham t å samle og lede arbeiderne", belyses best av det forhold at Hallvard Olsen b kastet som formann i Landsorganisasjonen allerede i 1934 p.g.a stadig mer framtredende brist i karakteren. På samme måte som med Sverre Krogh var han etter hvert gått fullstendig i opplösning p.g.a alkoholmisbruk. Birger Åmodt som tidligere var en framtredende tillitsmann for jernarbeiderne i Osle, var også blitt sparket p.g.a fyll. Erling Olsen i Kommunearbeiderforbundet var helt ukjent for de fleste, og for de få som kjente ham, kom overgangen til NS ikke som noen overraskelse, idet han var kjent som en vinglepave der etter hver hadde bekjent seg til alle mulige politiske oppfatninger. Håkon Meyer hadde p tross av grenselös personlig forfengelighet og ergjerrighet og på tross av at han ikke var uten betydelig intelektuell kraft, aldri vært i stand til å inn- ta noen betydningsfull plass i norsk arbeiderbevegelse, fordi arbeiderne rent instinktivt nærret den dypeste mistillit til hans oppriktighet. Om Kåre Rein er det bare å si at han var for liten og betydningslös til noensinne å komme ut over viserguttstadiet for Meyer.

-V-

DENNE HÅNDFULL DEFEKTE INDIVIDER

var det som stilte seg til disposisjon for tyskerne og NS for å lede den norske arbeiderbevegelse over i nyordningen. Men det gikk ikke riktig som de hadde håpet. Endel av arbeiderlederne som over hals og hode hadde flyktet fra

situasjon, samtidig kom man snart i sterkt kampforhold til det rekonstruerte sekretariat, samtidig som Halvard Olsen og Sverre Krogh etter quislingregjeringens fall opptok arbeidet for å få etablere et samarbeid med NS og fagoppposisjonen med det mål for øye gjennom en felles-regjering å reise et nytt "Norge".

-V-

ALLE BROER VAR NÅ BRUTT
og "fagoppposisjonen" med forrederne i spissen gikk for full musikk inn for en "styrket" quislingregjering. Etter først kynisk å ha angitt en rekke av de tillitsmenn som fortsatt kjempet for arbeiderklassens og landets interesser, folk som nå enten er kastet i tysk koncentrasjonsleir eller har lykkes unnslippe til den frie verden, skriver overløperne videre i sitt memorandum: "Disse krefter opptok etterhånden et intensit arbeid for å gjenoppbygge det norske arbeiderparti og stille landsorganisasjonen under partiets politiske kontroll. 4 av sekretariatets medlemmer ble i den anledning valt inn i det nye sentralstyre for arbeiderpartiet. Hertil kom at landsorganisasjonens juridiske konsulent, Viggo Hansteen, som opprinnelig hadde arbeidsforbud, i mellomtiden hadde fått tyskernes tillatelse til å gjeninntre i sin stilling, hvorved den retning som stod mot tyskerne og NS fikk en fremragende fører, idet Hansteen er kjent som en av de skarpeste hoder i arbeiderbevegelsen. Det intime samarbeid som under Administrasjonsrådets ledelse ble etablert mellom de 3 store borgelige partier og arbeiderpartiet med landsorganisasjonen gjorde et skifte i landsorganisasjonens ledelse stadig mer og mer nødvendig. Nødvendigheten herav hadde gjentagende ganger vært drøftet mellom NS og fagoppposisjonen uten at det imidlertid førte til noe positivt resultat før etter at NS den 25. september overtok regjeringsmakten."

-"-

"DET SKIFTET
som da på tysk initiativ fant sted", heter det videre, "var imidlertid langt mindre inngripende enn det som sosialministeren i forståelse med fagoppposisjonen fant nødvendig. Spesielt var de enig med sosialministeren i at ethvert skifte som ikke medførte at Halvard Olsen kom med i ledelsen ville være mer eller mindre betydningsløs, idet han var den eneste som hadde kraft og styrke til å omsmu fagorganisasjonen og innstille den for den nye tid. Istedenfor ble Jens Tangen satt på den krevende post og fikk som viseformann Ludvik Buland, som ikke var stort bedre innstillet enn Nic. Næss som han skulle erstatte. Næss ble samtidig med avsettelsen som viseformann også pålagt å nedlegge sitt verv som sekretariatsmedlem, mens Josef Larsson og Torbjørn Henriksen, som var minst likeså ondartet innstillet, fikk fortsette som medlemmer av landsorganisasjonens sekretariat. Det tok da heller ikke lang tid etter skiftet før sekretariatet var likeså Englandsinnstillet som før."

-V-

OVERLØPERNE KRITISERER HER TYSKERNE
for kompromisvillighet med fagorganisasjonen. Tyskernes inngrep i arbeidsfolkets rettigheter var ikke drastisk nok for overløperne. Ledelsen skulle få sparken. Og det kritiseres åpenlyst at avskjedigede tillitsmenn fikk beholde noe av sin lønn. Det værste er dog at overløperne, som dog er forhenværende tillitsmenn i arbeiderbevegelsen, brutalt utleverer tusener av arbeidere som demonstrerte sin fedrelandskjærlighet ved å nedlegge arbeidet 9. april 1941. Hør bare hvor langt de formådde å drive angiveriet:
"Trossingen av demonstrasjonsforbudet den 9. april, hvor anslagsvis mellom 8 - 10 tusen arbeidere trosset å arbeide, vel vitende at de kunne dekke seg mot enhver form av represalier ved å påberope seg påsken og tidligere praksis på dagen før påsken, men s ingen som kjenner forholdene kan være i tvil om at det langt overveiende flertallet skoftet arbeidet som demonstrasjon".

DET SOM HELE TIDEN LÅ UNDER
var selvsagt i for seg ikke at tyskerne skulle få så stor innflytelse som mulig, men at de selv - overløperne - skulle slippe til. Til tross

for at de hadde forrådt og forneektet den sak og den bevegelse de tidligere hadde tilhørt, til tross for at de hadde vært med på å kneble eller stikke ned i bakholdsangrep tidligere kamerater og kamfeller, så hadde hverken Halvard Olsen, Håkon Meyer eller defleste andre av deres medforbrytere ennå nådd den posisjon de hadde håpet på skulle bli lønnen for deres forbrytelse. Konklusjonen på deres judasskrift er således en bønnfallelse om at lønnen for at de solgte sin sjel endelig måtte utbetales:
"Selv nu tror vi det vil være mulig å skape en bredere plattform for NS innenfor de fagorganiserte masser, hvis følgende linjer blir fulgt....: Sosialdepartementet får adgang til å innsette i de viktigste faglige nøkkelstillinger tillitsmenn med samme rettigheter som formennene til å overvåke organisasjonens virksomhet og korrespondanse m.v. De må enn videre ha suspensivt og apsolutt veto overfor eventuelle vedtak som måtte være i strid med de av myndighetene til enhver tid opptrukne retningslinjer. De må derfor knyttes fast til kontorene på samme måte som de øvrige tillitsmenn .....". I disse nye faglige "nøkkelstillinger" skulle så først og fremst Halvard Olsen innsettes i landsorganisasjonen, mens Birger Aamodt foreslåes i Jern- og Metallarbeiderforbundet, Karl Bjurstrøm i Handel og Kontor, ~~Kåre Bakk~~ Kåre Bakken i Kommuneforbundet og Bunæs i Arbeidsmandsforbundet. Erling Olsen er som bekjent på dette tidspunkt allerede innsatt som sekretær i landsorganisasjonen, men foreslår seg selv dessuten "som overvåker av stedsstyret for kommuneforbundets Osloavdeling" og videre Aamodt og Bjurstrøm som "overvåkere" av stedsstyrene henholdsvis for Jern og Metall og Handel og Kontor. Det er tydelig at herrene er redd for Oslearbeiderne, som etterhvert hadde lært dem å kjenne.

-v-

NÅR TYSKERNE ALLIKEVEL IKKE
fulgte forrædernes anvisninger på å prostituere fagorganisasjonen fullstendig på dette tidspunkt (forsommeren 1941), så var det bl.a. fordi de selv næret den dypeste mistillit til krapylet. Og dessuten var situasjonen ute og hjemme ennå ikke moden for et avgjørende oppgjør med arbeidsfolket i Norge. Men selvsagt var herrene på Victoria Terasse takknemlig for alle de råd overløperne kunne gi dem for å skaffe nye klienter til konsentrasjonsleirene. Og da tyskerne fant tiden beleilig, - i septemberdagene, viste de at de ikke hadde glemt anvisningen på Viggo Hansteen "som en framragende fører for den retning som stod mot tyskerne og NS."

-v-

DISSE AVSLØRINGER
som vi påbegynte i forrige uke og som vi vil fortsette med framover viser hvilke krefter det var som drev sitt spill bak arbeidernes rygg og solgte deres dyreste livsinteresser. Avsløringene illustrerer også tyskernes metoderø Derfor er det av uvurderlig betydning at renkespillet nå er avsløret og at de organiserte arbeidere i full utstrekning drar nytte av de erfaringer som derved er vunnet i kampen for en

F R I F A G B E G E L S E .